

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen en de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C. Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453 Voor verdere uitgeversmededelingen zie voorlaatste pagina.

12 FEBRUARI 1949 86
4e JAARGANG Nr.

Goede Voorbeelden

UIT DE PRACTIJK

Het kan een installateur of lichttechnicus uiteraard ook gebeuren dat hij opdracht krijgt om een ontspanningslokaal of cantine van een bedrijf van verlichting te voorzien. De hierbij afgebeelde foto is natuurlijk niet om zonder meer na te doen — men kan er echter zeer goed een voorbeeld aan nemen.

De zaal die hier te verlichten viel is 13 m lang, 11 m breed en 3,70 m hoog. Men heeft de oplossing gevonden in toepassing van indirecte verlichting door middel van koof- en wandappliques, met gloeilampen van 75 W. De bereikte verlichtingssterkte is 60 lux. Aan deze foto is reeds te zien dat de zaal op zeer behoorlijke wijze verlicht is.

In dit nummer o.m.:

Verkopen alleen niet genoeg — Kennis is even noodzakelijk; Electro-motoren van eenvoudige constructie; Nieuws van de Vakgroep E. A.; Wet op de winkelsluiting; Radio in dienst der meteorologie, luchtvaart e.d.; Installatie-buis van plastic; Examens Electrotechniek 1949; Nieuws v. d. Vakgroep D.V.V.; Oprichting Vrije Organisaties

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichtelementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen**
*Leverd alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie*

van Geel's

Vlaklichtarmaturen

natuurlijk verkrijgbaar
bij de

„TECHNISCHE” N.V.
De Constant Rebecquestraat 96-102, 's-Gravenhage

ORNAMENTENFABRIEK

C. J. BIESTA

's-Gravenhage, Regentesselaan 234, Tel. 33233
filiaal Jozef Israëlsstraat 1, Groningen, Tel. 2858
Speciale aanbieding

CHINA LAMPEKAPPEN

VRAAGT REIZIGERSBEZOEK

Electrotechnische- en Radiogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers,
microhoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

NIEAF UTRECHT

DE NEDERLANDSE
FABRIEK VAN DE BESTE
ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS

SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG

PRINSEGRACHT 184 — TELEF. 335280

GISO-LAMPEN

ELECTRON

Groothandel in Gloeilampen en
Electrisch Materiaal
Insulindestraat 82 — ROTTERDAM.
Telefoon 42153—28946.

VERKOOPKANTOOR van de bekende
HELIUM lampen

HAZEMEYER

Beschermd Schakelmateriaal

Fabriek en Hoofdkantoor HENGELO, Telefoon 2345 (5 lijnen)
Kantoor Amsterdam: Amstel 144, Telefoon 35862
Kantoor Rotterdam: Mathenesserlaan 201, Telefoon 30634

PRIJSVERLAGING

W.D. Armaturen 40 W. opaal kogelballon, met
zware schroefrand Corodex recht en schuin,
Bruto prijs. . . . . f 2.65
Idem 60 W. " " " " " 3.25
Idem 100 W. " " " " " 5.10
Ook losse opaal kogelballons 40, 60 en
100 W. verkrijgbaar.

Alles uit voorraad leverbaar

ELECTROTECHNISCHE
GROOTHANDEL **P. HOLTRING**
KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM
Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

TONEELFITTINGEN (Edison)
LICHTBAKFITTINGEN (Edison)
ééngats montage.

Verkrijgbaar bij Uw grossier en de
fabrikant

NEMA HOOGKLEI 18

WINSCHOTEN — TELEFOON 255

N.V. „CORODEX”, Zandvoort

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL

Lamphouders, Mignonlamphouders, Kroonlamp-
houders, Stallamphouders, Plafondlamphouders,
Majolica's, Zolderrozetten, Snoerdoosjes, Arma-
turen 40 en 60 W., W.D. Armaturen, Schroef-
koppen K. II en K. III, Kabelaftakdozen,
Wartels 16 en 21 mm. P. G., Plafondplaten,
Kabelzadels, Contactstoppen 6 en 10 Ampères,
Koppelcontactstoppen, Driewegstekkers etc.

De Nederlandse Fabriek van Kwaliteitsproducten

BOBÉ STRIJK-, PERS- EN BODEMELEMENTEN

levert aan **SPIRALEN, BROODROOSTER EN
GROOTHANDEL THEELIGHT ELEMENTEN MET
en Industrie STENEN DWERGFITTING.
LOSSE DWERGFITTINGEN EN
BANANENSTEKKERS**

Elementen voor alle Industriële doeleinden.
Tegen scherp concurrerende prijzen.

BOBÉ, Beukenweg 9-13, Tel. 54161, Amsterdam-O.

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
**P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400—390418**

RUBBERLASKABEL

in zeer soepele uitvoering

Uit voorraad leverbaar in
verschillende doorsneden.

N.V. E. M. ELECTROSTOOM
ROTTERDAM

Postbus 301
Telefoon 45680

Filiaal AMSTERDAM
N.Z. Voorburgwal 28-30
Telefoon 32378

Minkes levert:

- Walsschakelaars en buiszekeringkasten in
gegoten aluminium w.d. uitvoering met losse
pasvlakken, 60 Amp., 100 Amp., 200 Amp.
- III-Groepkastjes 25 en 60 Amp. (type 25).
- Kabelinvoeren (type 35 en 17).
- Kabeleindsluitingen (type 13a).
- Ringventilatoren.

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

THABUR

Electrisch
Deuroog

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein-
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL

VERLICHTING - KRACHT

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Verkopen alleen niet genoeg

Kennis is even noodzakelijk

In gesprek met een der bestuursleden van de Vereniging tot bevordering van Electrotechisch Vakonderwijs merkte deze o.m. op:

Dit is de fout van zeer veel winkeliers en handelaars in onze branche: men denkt dat men volstaan kan met iets te verkopen, geld in de la werpen en deze dicht te schuiven. Velen hebben te weinig aandacht voor het feit, dat ze ook zo volledig mogelijk verstand moeten hebben van datgene wat ze verkopen.

Hier is zeker een vinger op de wonde plek gelegd — en met name voor wat betreft de jeugd, die toch eenmaal onze opvolgers moeten worden.

De tijden zijn voorbij, waarin het voldoende was als men, nu ja, zo heel in de verte, wel ongeveer iets van electriciteit wist en verder een verkooppraatje kon maken.

Natuurlijk, voor winkelier en handelaar is het verkooppraatje van het allergrootste belang. Wie de klant niet behoorlijk te woord kan staan, wie niet kans ziet om een wijfelaar toch tot kopen te bewegen — die zal het in de handel nooit ver brengen. Zelfs het „doodgewone” verkopen eist heel wat méér dan het in voorraad hebben van stofzuigers, radiotoestellen, lampen en wat dies meer zij, en dan maar afwachten tot men het komt vragen.

Zelfs dit verkopen eist activiteit, welbespraaktheid en enkele andere kwaliteiten.

Maar daarboven wordt op 't ogenblik, en juist in een uitgesproken technische zaak en technische tijd, heel wat meer geëist. De winkelier en handelaar in de electro-technische branche moeten over steeds meer en steeds gedegener vakkennis beschikken — zij dienen de ambachtelijke kunst van hun vak bijna even goed onder de knie te hebben als de zuivere ambachtsmensen.

Het is immers steeds meer een feit: de klant eist *service* in steeds uitgebreider vorm. Niemand zal er op het moment nog genoeg mee nemen als hij bijv. een radiotoestel in een winkel kocht en na enkele weken blijkt er een kleinigheid te haperen, dat de winkelier zou moeten zeggen, het spijt me, maar repareren kan ik niet, daarvoor moet u ergens anders zijn. En nu kan zelfs een handige winkelier iets dergelijks nog wel

Ook de handelaar moet de ambachtelijke zijde van zijn vak onder de knie hebben, wil hij de concurrentie aan kunnen en aan de komende vestigingswet-eisen voldoen. Studie van het vak zal in alle opzichten meer dan tot op heden, nodig zijn!

voorkomen door het toestel in ontvangst te nemen en zelf elders te laten repareren — maar wat kost dit al niet om te beginnen?

Neen, het zou toch zo moeten zijn dat iedere winkelier ook in staat is, niet alleen te verkopen, maar eveneens aan radio's, stofzuigers, infraphil-lampen en zo meer de eenvoudigste en meest voorkomende reparaties te verrichten.

Dat hij het vak kent, dat hij bij een enigszins technische vraag niet direct met zijn mond vol tanden behoeft te staan.

Hij moet daarvoor de werking kennen van de toestellen en apparaten die hij verkoopt — en dit niet zuiver theoretisch. Hij moet ook terdege wel eens dingen uit elkaar gehaald hebben en weer in elkaar gezet; hij moet theorie en practijk onder de de knie hebben.

Heden ten dage klemt dit nog meer dan in het verleden; daar is ten eerste de komende vestigingswet en ten tweede het vraagstuk van de opvolgers in onze zaken.

Wij menen, op grond van inlichtingen, te mogen verwachten, dat in onze branche de vestigingswet wel spoedig verwacht mag worden en een der eerste zal zijn die dit jaar afkomt. Uiteraard zullen hier overgangsbepalingen in opgenomen worden voor bestaande zaken — maar het zal een feit zijn dat nieuwe zaken beheerd zullen worden door mensen die het vak volkomen onder de knie hebben. Durft iedere nu bestaande zaak op deze concurrentie rustig te wachten?

En dan de vraag naar opvolging. Diverse malen gebeurt het dat wij vragen krijgen: wat moet mijn zoon weten en kunnen om mijn zaak te kunnen overnemen? Dit zijn de vaders, die het belang van goede geschooldheid zelf inzien.

Maar hoevelen zijn er nog die denken dat het genoeg is als zoonlief maar in de winkel zo'n beetje komt kijken en er dan zelf wel ingroeit?

Voor hen kan nooit genoeg gezegd worden: wil uw zoon de zaak niet alleen maar overnemen, doch ook uitbreiden en tot groter bloei brengen, zorg dan dat hij, en voor zichzelf en omwille van de vestigingswet, terdege geschoold is, ook in de ambachtelijke zijde van het vak. Laat hem studeren en werken, laat hem de bestaande en succesrijke cursussen volgen, die alles geven wat voor zijn vestiging noodzakelijk is.

ELECTRO-MOTOREN

VAN EENVOUDIGE CONSTRUCTIE

Zoals telkenjare gebruikelijk, zendt de Heemaf N.V. te Hengelo rond de jaarwisseling aan haar vaste relaties een buitengewoon fraai uitgevoerde Heemaf-post toe. Is de uitvoering al reeds zo, dat ze een lust voor het oog moet heten (de bekende tekenaar Nijgh ontwierp het omslag; het binnenwerk is rijk geïllustreerd) de inhoud is evenzeer buitengewoon interessant.

De directie zelf schrijft, zoals ook gebruikelijk is, het hoofdartikel, waarin gedegen opgetreden wordt tegen de huidige politieke economie en inplaats daarvan een economische politiek gevraagd wordt. Met name de fiscale en financiële politiek worden uitvoerig onder de loupe genomen als knelpunten voor het herstel van ons economisch leven. Terecht wordt geëist een overschakeling op een vrijer economie met herstel van multilateraal goederen en geldverkeer als eerste voorwaarde.

Het feit, dat er veel getracht wordt, de eigenschappen der Heemaf-producten na te bootsen geeft aanleiding tot een artikel

Imitation is the sincerest form of flattery.

Vervolgens komen enkele meer technische artikelen, waarvan we vooral memoreren: De voordelen van de S.K.A.-motoren.

Als eerste voordelen worden genoemd: eenvoud, groot aanloopkoppel en lage aanloopstroom.

De S.K.A.-motor werd geconstueerd in 1921, maar reeds lang van tevoren werden bijzondere uitvoeringen van kortsluitmotoren gefabriceerd volgens diverse methoden. Enkele minder gunstige factoren, waren oorzaak, dat geen grotere vermogens dan 2 à 3 pk door de electriciteitsbedrijven werden toegelaten, en men voor grotere vermogens was aangewezen op de sleep-ringmotor. Het ontbrak niet aan pogingen om deze onvolkomenheden op te heffen, bijv. door het aanbrengen van een centrifugaal-schakelaar aan een sleep-ringmotor met ingebouwde weerstanden, de zgn. dubbelmotor en andere.

Deze systemen kortsluitmotoren zijn zo goed als geheel verdwenen; de sleep-ring-

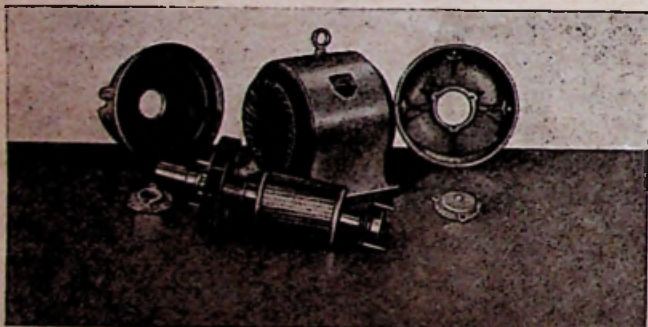
motor is wel gebleven, maar heeft een heel stuk van zijn terrein moeten afstaan.

Nadelen van de sleep-ringmotor zijn de aanzetweerstand en de borstelafhef- en kortsluitinrichting. Vergeet men bij het uitschakelen van de motor de weerstand in de beginstand of de borstelafhef- en kortsluitinrichting in de aanloopstand terug te brengen, dan bestaat de mogelijkheid, dat bij wederinschakeling de motor met kortgesloten rotor niet aanloopt en de rotorwikkeling verbrandt, tenzij men ver-grendelingen aanbrengt, welke deze ver-gissingen onmogelijk maken. De aanleg wordt hierdoor evenwel ingewikkelder.

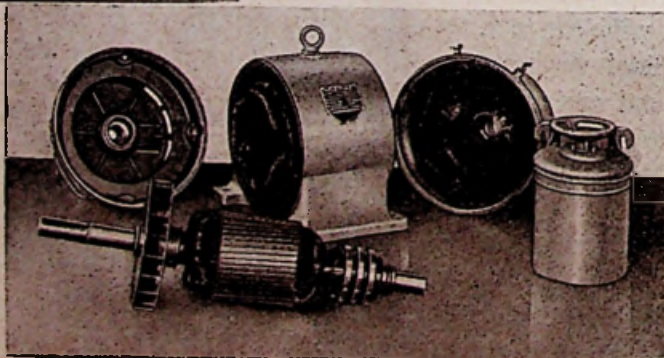
Bij de A.K.A.-motor geschiedt het bedienen van de borstelafhef- en kortsluitinrichting direct aan de motor en men is dus genoodzaakt de motor onder handbereik op te stellen in de onmiddellijke nabijheid van de hoofdschakelaar en aanzetweerstand. De gunstigste plaatsen van bediening en opstelling van een motor zijn echter lang niet altijd dezelfde, hetgeen bij de S.K.A.-motor geen bezwaar oplevert, daar men hierbij vrij is in de plaatsing.

Betreffende de rotorconstructie van deze motor wordt nog het volgende opgemerkt: de niet geïsoleerde staven van de wikkeling worden met hard-soldeerverbindingen tot een onverwoestbare kooi verbonden.

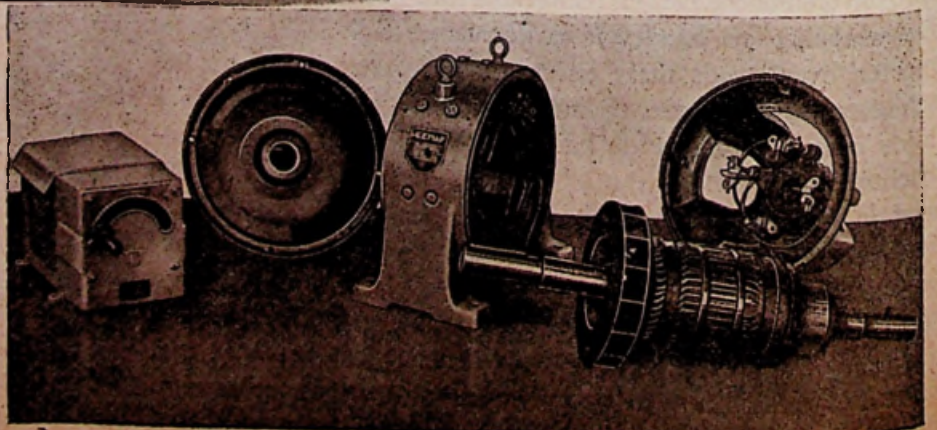
Bij de kleinere typen worden de rotorwikkelingen uit één stuk onder 300 atmosfeer-druk uit aluminium geperst.

Afbeelding 1. Uit elkaar genomen S.K.A.-motor 15 pk, 1450 omw/min.

Afbeelding 2. Uit elkaar genomen sleep-ringmotor 15 pk, 1450 omw/min. met rotorweerstand.

Afbeelding 3. Uit elkaar genomen gelijkstroommotor 15 pk, 1450 omw/min. met aanloopweerstand.

De drie machines zijn op dezelfde schaal weergegeven. (Cliché's Heemaf-Post)

Mededelingen VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

De Kunst van het Calculeren

Er is in de installateurswereld de laatste maanden heel wat te doen geweest over de Prijzenbeschikking Electrotechnische Werkzaamheden 1948. Het was een vrijwel algemene noodkreet, die werd aangeheven toen deze beschikking in de Staatscourant verscheen.

Wij willen geenszins ontkennen, dat deze noodkreet in het algemeen genomen, terecht werd aangeheven. Wanneer men enerzijds beziet de sterk besnoeide prijzen, welke de installateur aan zijn opdrachtgever in rekening mag brengen en anderzijds de lasten, welke in steeds stijgende mate op het middenstandsbedrijf drukken, dan wordt men inderdaad pessimistisch en stelt men terecht de vraag waartoe dit alles uiteindelijk zal leiden. Daarbij gaat men van de veronderstelling uit, dat de lasten nog zullen stijgen, een veronderstelling die zeker niet van alle grond is ontbloot.

Hierbij komt nog iets anders. De samenstellers van de prijzenbeschikking zijn er van uitgegaan, dat de bedrijven een „full employment” hadden, d.w.z. voldoende van opdrachten waren voorzien om alle beschikbare werktijd productief te maken. Dit is ook lange tijd het geval geweest. Men had te veel werk en te weinig materiaal en deskundig personeel. Deze verhouding heeft zich echter sterk gewijzigd: de hoeveelheid werk vermindert sterk; het materiaalprobleem laat zich op dit moment geheel anders aanzien; de financiële draagkracht van de opdrachtgever wijzigt zich zeer snel en grondig. Voorts zijn de samenstellers van de Prijzenbeschikking naar onze mening van een foutieve veronderstelling uitgegaan. Men werkt met een systeem van opslagen op lonen en materialen, daarbij vooropstellende, dat de installateur te allen tijde een zekere winst maakt op de door hem verwerkte materialen en apparaten. Vandaar de bepaling, dat, indien de opdrachtgever materialen e.d. beschikbaar stelt, de installateur met een opslag van 10 % rekening mag houden.

In de praktijk ligt deze zaak echter geheel anders. Wij behoeven slechts het artikel motoren te noemen om duidelijk te maken wat wij bedoelen. Niet alleen

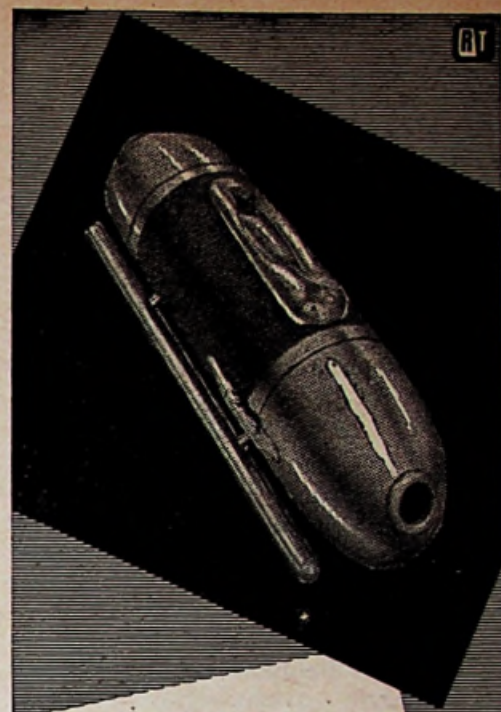
dat de winstmarge voor de installateurs door de desbetreffende prijsregelingen tot een minimum teruggebracht wordt, maar bovendien bestaat op dit terrein een dermate chaotische toestand, dat in vele gevallen de installateur op motoren generlei winst maakt. Dit is volkomen in strijd met de veronderstelling, welke ten deze is gemaakt. Meerdere voorbeelden zouden hier te geven zijn.

Het Directoraat-Generaal van de Prijzen stelt hiertegenover, dat de installateurs dan maar moeten zorgen, dat dergelijke toestanden zo spoedig mogelijk tot het verleden zullen behoren. Dit is natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan! Een historische ontwikkeling van jaren reduceert men nu eenmaal niet op korte termijn.

Voorts moet ons nog een opmerking van het hart. Wij krijgen legio klachten van installateurs over de snelheid, waarmee de Overheid aan hare financiële verplichtingen voldoet. Wij kennen ondernemers, die weigeren voor de Overheid te werken, aangezien zij dusdanig lang op het haar toekomstige geld moeten wachten, dat dit werk voor haar niet meer interessant is. Dit is o.i. wel een zeer droevig verschijnsel van deze tijd. Dezelfde Overheid, die meent, dat de prijzen en winsten van de ondernemer begrensd en beknot moeten worden, meent gerechtigd te zijn de voldoening van hare financiële verplichtingen op een vergaande wijze op de lange-baan te mogen schuiven. Zou het niet gewenst zijn, dat de Overheid het voorbeeld gaf?

Tenslotte de volgende opmerking, waaraan wij de titel van deze beschouwing hebben ontleend. Meer en meer is het ons duidelijk geworden, dat vele installateurs de kunst van het calculeren maar matig verstaan. De kennis van sociale lasten, algemene kosten e.d. is in vele gevallen gering. Het resultaat daarvan is dan veelal dat men werkt voor prijzen, die economisch niet te verantwoorden zijn. Het gevolg daarvan is weer, dat men van Overheidswege een totaal verkeerde indruk krijgt met betrekking tot de mogelijke opslagen op lonen en materialen.

(Vervolg zie blz. 54).

Stofzuigers
Strijkijzers
Waterkokers
Straalkachels
Kookplaten
Bureaulampen

Rudolf
Blik

ELECTRISCHE APPARATEN-EN
METAALWARENFABRIEK N.V.

WALDORPSTRAAT 33-44 • DEN HAAG • TELEFOON 182220

Dit punt dient men echter niet alleen te bezien in verband met de prijsbeheersing. Er zal een tijd komen (en deze is o.i. niet zo ver meer verwijderd) dat er geen prijsbeheersing meer nodig zal zijn. Wanneer de concurrentie weer voor 100 % zal werken, dient men te weten op welke wijze men moet calculeren. Indien dat niet het geval is, zullen de gevolgen catastrofaal zijn. Het is daarom, dat wij binnenkort komen met enige zakelijke beschouwingen inzake het maken van calculaties.

©

Het Bureau Herstelbetalingen van het ministerie van Financiën, Mauritskade 37 te 's Gravenhage, deelt mede, dat het opnieuw een inschrijving geopend heeft op machines, afkomstig uit de Duitse Herstelbetalingen.

Deze inschrijving omvat 143 machines en sluit op 19 Februari a.s. des middags om 12 uur.

Er kan voor iedere machine afzonderlijk ingeschreven worden. De verkoop van deze machines volgens de oorspronkelijk vastgestelde taxatieprijs gaat echter gewoon door.

Gegadigden kunnen een gedetailleerde lijst, alsmede een algemeen bezichtigingsformulier voor deze machines verkrijgen aan de Mauritskade 37 te 's Gravenhage, telefoon 182 245.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

Wet op de Winkelsluiting

Juist bij het ter perse gaan van het vorige nummer van Electro Radio Mercur bereikte ons een concept van een ontwerp van wet, regelende de winkelsluiting. Deze is uiteraard voor leden van beide vakgroepen van belang, waarom hieronder een korte uiteenzetting gegeven wordt van de inhoud. De bedoeling is dat onze lezers hun wensen in dit opzicht kenbaar maken aan het vakgroepbestuur waaronder zij ressorteren.

De voor ons in aanmerking komende punten zijn:

Winkels mogen geopend zijn op Donderdagen van des v.m. 5 uur tot des namiddags 9 uur, overige dagen van des voormiddags 5 uur tot des namiddags 7 uur, terwijl deze Zondags gesloten moeten zijn.

Dispensatie kan worden verleend in de navolgende perioden:

29 November tot en met 4 December en 20 December tot en met 23 December.

Als algemene middag waarop principieel alle zaken gesloten moeten zijn, is de Dinsdagmiddag voorgesteld.

Gemeenten, waarin naar 't oordeel van de gemeenteraad bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kunnen, met goedkeuring van de Kroon, verordenen, dat in de plaats van Dinsdagmiddag, een

andere periode vastgesteld wordt enwel:

Maandag, Woensdag, Vrijdag of Zaterdag, vóór of na 13 uur of Dinsdag of Donderdag vóór 13 uur.

Winkeliers blijft het vrij om vroeger dan de hierboven aangegeven tijden te sluiten, evenzeer als het op grond van bijzondere omstandigheden mogelijk blijft, een later tijdstip aan te vragen.

Indien daartoe door ondernemers het verzoek wordt gedaan, kan de gemeenteraad, ten behoeve van vacantie van de ondernemers, van de beheerders hunner winkels of van het daarin werkzame personeel, bepalen, dat door hem aan te wijzen groepen van winkels gedurende een aantal werkdagen per jaar niet voor het publiek geopend mogen zijn; dit aantal kan niet meer dan twaalf bedragen. De dagen worden in de verordening aangewezen; zij kunnen in de regel niet voor alle winkels van dezelfde soort dezelfde zijn.

Gezien de betrekkelijk korte tijd, die ons hiervoor gegeven is, mede in verband met het feit, dat het concept juist in ons bezit kwam, toen het te laat was voor het vorige nummer, verzoeken wij U dringend eventueel commentaar te zenden uiterlijk 5 dagen na het verschijnen van dit blad, aan het bestuur van de Vakgroep D.V.V., Keizersgracht 106 te Amsterdam of aan het bestuur van de Vakgroep E. A., Mauritskade 45 te 's Gravenhage.

WERKTUIGENCREDIET

Een werktuigencrediet kan aan ambachtlieden en kleinindustriëlen de middelen verschaffen voor vernieuwing en verbetering van de bedrijfs-outillage. Onze kantoren verschaffen gaarne inlichtingen.

NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.
96 VESTIGINGEN IN NEDERLAND

N.V. tot Keuring van Electrotechnische Materialen, Arnhem

Door de Firma L. v.d. VALK te Gouda zijn accumulerende voetstoven in de handel gebracht met het opschrift:

„KEMA-Keur”.

De N.V. KEMA vestigt er de aandacht op dat deze voetstov nimmer door haar gekeurd is.

TOROTOR

Duo- en enkelvoudige condensatoren,
Terugkoppel-condensatoren,
Trimmers 5-40 en 40-80 pfd.,
Schakelaars 2 dek, 4 standen,
Schakelaars 1-2-3 dek 11 standen,
Tumbler-schakelaars.

Kwaliteit boven elke lof verheven.

Prijzen aangepast. — Uit voorraad leverbaar.

N.V. Haraf Radio — Den Haag
Schenkweg 14   Telefoon 722134

- Licht- en Krachtverdeelkaste
- Installatiekastjes
- Krachtstopcontacten, 25 A
- Krachtstekkers, 25 A
- Raalkasten

J. Dierckxsens

KADE 3 — Tel. 938 **Roosendaal**

Prespaan platen

I - 1,5 - 2 mm d

UIT VOORRAAD
LEVERBAAR

B. E. M. Wientjes

Joh. Verhuiststraat 192, Amsterdam-Z., Tel. 9417

Technisch
Agentuur
en Groothandelaar

NIET ZOO...

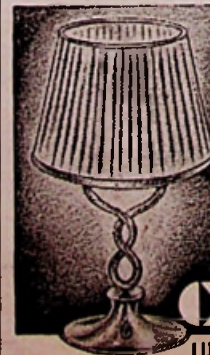
FLUORETEK

MAAR ZÓ

- 1 Geen montagekosten of moeilijkheden
- 2 Sterke vermindering van verblinding
- 3 Lage kosten
- 4 Vervangt volledig de breekbare glasplaten
- 5 Geen dure armaturen nodig
- 6 Verhoging van decoratief effect
- 7 Betere lichtverdeling
- 8 Eenvoudig te reinigen
- 9 Bestendig tegen breuk
- 10 Hoog lichtrendement

Levering uitsluitend via de groothandel. Vraagt prospectus met copie Kema-rapport

TECHN. INDUSTRIE „RETEK”
Jansbuitensingel 2, Arnhem

MODERNE
VERLICHTINGS- EN
ELECTROTECHNISCHE
ARTIKELN

BEZOEKT ONZE SHOWROOM

CUPROFLE

LIJNBAANSGR. 237-240, TEL. 33742 AMSTERDAM

Radio in dienst der Meteorologie, Luchtvaart e.d.

De Meteorologische Dienst van het Britse National Physical Laboratory heeft een systeem van radio-richtingzoekers in gebruik voor het peilen en bepalen der plaats van onweerscentra tot op afstanden van ongeveer 2400 km rondom de Britse eilanden. Het tijdschrift „The Engineer” bericht hierover o.m. het volgende.

Het is een systeem van vier stations, als samenwerkende observatieposten, welke zijn gevestigd te Dunstable (Bedfordshire), Camborne (Cornwall), Leuchards (Fife-shire) en Irvinestown (N. Ierland). Elk dezer stations is uitgerust met een radio-richtingzoeker met gekruiste raamantennes van ongeveer 2 m diameter, afgestemd op de zeer lange golflengte van 24 kilometer. De keuze is daarop gevestigd, omdat de ontvangst hier niet wordt gestoord door het gewone radioverkeer en omdat men aanneemt, dat de door bliksemontladingen veroorzaakte aether-trillingen hun energie hoofdzakelijk concentreren op die lange

golf. Met de gekruiste raamwikkelingen, waarvan de ene vast in de N-Z richting is opgesteld en de andere vast in de O-W richting, is een ontvanginstallatie gekoppeld met een kathodestraalbuis als indicator voor het zichtbaar maken van ontvangen impulsen. Men zal zich moeten voorstellen, dat de koppeling met de gekruiste raamwikkelingen is uitgevoerd met een draaiende zoekspoel, waarmee de tijdbasis van de elektronenbuis synchroon rondloopt, vanuit het middelpunt naar de omtrek van het scherm der buis. De omtrek der buis kan dan als een in graden verdeelde kompasroos zijn uitgevoerd en de ontvangen impulsen als gevolg van verwijderde bliksemontladingen geven lichtverschijnselen op het scherm, terwijl de richting, waaruit zij worden ontvangen, op de graadverdeling kan worden afgelezen.

De installaties voor de vier geheel aan elkaar gelijke stations zijn volgens ontwerp van het National Physical Laboratory

uitgevoerd door de Plessey Company Ltd te Ilford, onder de naam „Sferix”. Voor de kathodestraalbuizen zijn typen gebruikt met nalichtend scherm, zodat de waarnemer voldoende tijd heeft voor richtingaflezingen.

De praktijk is, dat de stations tussen 7 en 22 uur elk etmaal 12 maal gelijktijdige waarnemingen verrichten. Worden de richtingen, waarin de vier stations de aanwezigheid van onweders constateren, op een kaart uitgezet, dan vindt men voor elk waarnemingsuur 4 lijnen op de kaart, die elkaar in theorie in één punt zouden kunnen snijden, maar in het algemeen zullen zij blijken, een vierkantje in te sluiten, waarbinnen men zal moeten aannemen, dat het onweder zich bevindt. Op deze wijze worden de waarnemingen op het station te Dunstable verwerkt en de resultaten per telex en per radio bekend gemaakt, zodat zij voor de weerberichten en voor de waarschuwingdiensten voor het vliegwezen kunnen worden gebruikt.

Om te voorkomen, dat al te ver verwijderde onweders een al te groot aantal oplichtingen op de buisschermen zouden veroorzaken en de waarnemers in verwarring zouden brengen, zijn de ontvangapparaten voorzien van een gevoeligheidsdrempel, waar de signaalsterkte bovenuit moet komen om een waarneembaar resultaat op te leveren.

J. CORVER.

Techn. Grooth. Fa. H. van Lochem

Amsterdamseweg 156
ARNHEM - Tel. 21098

Zolang de voorraad strekt

ANTENNE VEILIGHEDEN

compleet met beugel en
EDELGASPATROON

HAAST UI

Verlichtingsindustrie „OSIRIS”

Deventer - Molenstraat 74 - Telef. 4179

Uitgebreide collectie:

- Bureaulampen
- Nachttafellampen
- Pianolampen
- Schemerlampen
- Kronen
- Petroleumlampen
- Ganglantaarns
- Zijden- en perkamentkappen

ELECTRISCHE SCHELLEN

J. DUIKER & Co's N.V.
DEN HAAG

Nederlands Fabrikaat
'n KLASSE BETER!

verkrijgbaar in de
groothandel.

Installatiebuis

van plastic

Voor een beschouwing hiervan verwijzen wij U naar blz. 56 in dit nummer.
Grossiers extra korting.

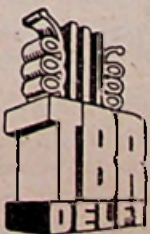
J. van Heusden, Groothandel

Singel 34 - Amsterdam-C. - Telefoon 49763

N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal” A. C. van RIJN,
PIET HEINSTRĀAT 102, DEN HAAG, TEL. 336144 en 321011

Groothandel in
Electrotechnisch
Materiaal.
Gespecialiseerd
op het gebied
van:

Electro-motoren
Schakelkastenbatterijen
Automatisch schakelmateriaal
Import draad en kabel voor
urgente gevallen.

Fabricage van:

Transformatoren voor radio, televisie en versterkers. Geluidsversterkers en apparaturen, Kerkversterkers voor stechthorenden met steelfoneons.

Groothandel in:

radio-onderdelen o.a. electrolyten, ducond. spoelchakelaars, Hellessens anno-debatt rijken 93 en 120 V., condensatoren, weerstanden enz. enz.

Technisch Bureau J. Th. van Reysen
Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

GRAMOFOON-PLATEN ·
GRAMOFOON-NAALDEN Pick Up
GRAMOFOON-NAALDEN Langspeel
GRAMOFOON-VEREN
RADIO-GRAM. CASSETTE'S
RADIO-GRAM. CASSETTE TAFELS
RADIO-GRAM. ONDERZET KASTEN
RADIO-TAFELS
(o.a. Boekenkast-model)
LUIDSPREKER-KASTJES
Prima afwerking!
De laagste prijzen!

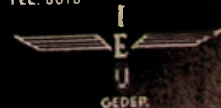
GROOTHANDEL RADIO-MEUBELN
& MUZIEK-INSTRUMENTEN

B. Munnikendam

AMSTERDAM — Telefoon 36025
P. C. Hooftstraat 56, Prinsengracht 685

INTERNATIONALE ELECTR. ONDERNEMING

ZANBERGWEG 97 BREDA
TEL. 8018

FABRICERT:
TRANSFORMATOREN
ELECTROMOTOREN TOT 2 P.K.
SPARLEKTRANSFORMATOR
SPECIALE SCHAKELAPPARATUUR

ELECTROTECHNISCHE FABRIEK

Installatiebuis van *Plastic*

Zo langzamerhand lijkt het wel of er bijna geen product meer denkbaar is, dat de fabrikanten van kunststoffen niet op de een of andere manier tot zich getrokken hebben. Het ene product heeft met de kunststoffen niets méér te maken dan dat het er in verpakt wordt; bij een ander product weer heeft men een reeds jarenlang hiervoor gebruikt materiaal geheel of gedeeltelijk door een kunststof vervangen.

Ook in het installatiebedrijf zijn de kunststoffen al jarenlang bekend. Ieder een kent de bakelieten schakelaars, steekdozen enz., waarvan men mag zeggen, dat deze artikelen aan de gestelde eisen voldoen. Bij deze artikelen is het zware, dikke porselein vervangen door een kunststof of plastic.

Dezer dagen maakten wij een demonstratie mee met een ander plastic-product op het gebied der electro-techniek, en wel bij de firma J. van Heusden te Amsterdam, welke firma een plastic installatiebuis verkoopt, die in Nederland vervaardigd wordt. Deze buis wordt geperst uit polivinyl chloride en heeft verschillende eigenschappen waardoor zij geschikt is om gebruikt te worden als installatiebuis. Op de eerste plaats valt hier te noemen de gemakkelijke wijze waarop de buis van vorm veranderd kan worden. Polyvinyl is nl. een thermoplastische stof, d.w.z. wanneer men deze stof tot een bepaalde temperatuur verwarmt, wordt zij week waarna ze gemakkelijk vervormd kan worden. Bij afkoeling blijft de verkregen vorm behouden en krijgt het ma-

teriaal weer zijn oude eigenschappen, dus ook zijn sterkte, terug. Zo ook met deze plasticbuis.

Wanneer men een gedeelte van deze buis boven een gasvlam of boven de vlam van een benzinebrander houdt en dan plaatselijk gelijkmatig verhit, door de buis in een draaiende beweging te houden, kan men ze na enige tijd in alle vormen buigen en kneden. Op deze wijze kunnen dus bijv. bochten gemakkelijk gemaakt worden. Hiertoe gaat men als volgt te werk. Op de boven omschreven wijze wordt de te buigen buis plaatselijk over een korter of langer deel verwarmd, naar gelang de radius welke men wenst te verkrijgen. Wanneer de buis heet genoeg is, steekt men er een gummieslang door om te voorkomen dat ze tijdens het buigen zal knikken, waarna het geheel te zamen in de gewenste vorm wordt gedrukt. Is de buis afgekoeld, hetgeen zeer snel geschiedt, dan kan men de gummislang verwijderen en beschikt men over de gewenste bocht.

Zo gaat men ook ongeveer tewerk bij het maken van moffen. Het eind van een

buis wordt op temperatuur gebracht en met een speciaal hiervoor geconstrueerd apparaat verwijld. Na afkoeling beschikt men over een mof waarin een passende buis geschoven kan worden. Tijdens de demonstratie werden op ons verzoek proeven genomen met kokend water en ook hiermede bereikte men verassende resultaten. Een voordeel bij het gebruik van kokend water is, dat de buis nooit zwart kan blakeren, hetgeen bij het in de vlam houden nog al eens voorkomt.

Van groot belang is, dat eventueel gemaakte bochten of moffen, welke niet voldoen, doordat ze te klein, te groot of scheef zijn, door verwarming gemakkelijk nog eens bijgebogen of desnoods weer recht gemaakt kunnen worden. Dit heeft het voordeel, dat men bij het buigen nooit afvalmateriaal overhoudt.

Als verder voordeel wordt door de fabrikanten nog het volgende opgegeven: de plasticbuis is isolerend, bestand tegen vocht, zuren en gassen, licht in het gewicht, onbrandbaar en is geen warmtegeleider.

Wat de lezers echter naast deze eigenschappen nog meer zal interesseren is ongetwijfeld of de electriciteitsbedrijven toestemming zullen verlenen tot het installeren van deze buis. Wij informeerden hiernaar bij het Gemeente Electriciteitsbedrijf te Amsterdam en kregen het volgende antwoord:

Inderdaad, deze plasticbuis mag reeds in bepaalde gevallen geïnstalleerd worden. Vanzelfsprekend hebben wij hiervoor, evenals bij ijzeren installatie-buis, enige voorschriften opgesteld. De betrokken installateurs dienen zich voor het verkrijgen van de toestemming met de installatietekening bij ons te vervoegen.

Ook in andere steden zal dit ongetwijfeld zo het geval zijn.

PRIJSVERLAGING

B. A. F. Patronen

	SNEL	VERTRAAGD
6 Ampère	fl. 15.— p.	% fl. 26.— p. %
10	" " 15.— " "	" " 26.— " "
15	" " 15.— " "	" " 26.— " "
20	" " 17.— " "	" " 28.— " "
25	" " 19.— " "	" " 31.— " "
35	" " 28.— " "	" " 42.— " "
50	" " 30.— " "	" " 44.— " "
60	" " 32.— " "	" " 47.— " "

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

Spaart Deviezen, Koopt Nederlands Fabriikaat

BEUSKER'S APPARATEN FABRIEKEN N.V.

OUDE HAVEN 30

NIJMEGEN

TEL. 24530

LAGER
IN
PRIJS

RITSEMA
Stofzuigerfabriek

HILVERSUM

KLOPVEEGZUIGERS
met vibrator en schaduwlicht

*Onze reparatie-afdeling repareert
alle merken stofzuigers*

Een nieuw artikel
Een nieuwe omzet!
VLAK-LICHT armaturen

*

VAN GEEL'S Metaalwarenfabriek
BOXTEL

EXAMENS ELECTROTECHNIEK 1949

De vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs in Nederland verzoekt ons het volgende mede te delen.

Op Zaterdag 23 April 1949 zal, tussen 14 en 17 uur, in verschillende plaatsen van ons land schriftelijk worden afgenomen het Examen voor Adspirant V.E.V.-Cursist.

De toelatingseisen zijn:

- 1e. het bereiken van ten minste de 18-jarige leeftijd in het jaar 1949 (geboortebewijs overleggen).
- 2e. het storten van een bedrag van f 7,50 voor examengeld.

De aanmelding voor het examen geschiedt door middel van een formulier, dat verkrijgbaar is:

- a) voor deelnemers aan erkende mondelinge V.E.V.- cursussen bij de directeur of leider van hun cursus;
- b) voor deelnemers aan de schriftelijke I.V.I.O.- cursus (ook indien zij onder toezicht van een andere erkende V.E.V. cursus studeren) bij I.V.I.O., Westeinde 13-15, Amsterdam C;
- c) voor alle overigen bij het Centraal Bureau der V.E.V., Tesselschadestraat 7, Amsterdam W. (Schriftelijk aanvragen).

De inschrijving voor het examen wordt gesloten op 19 Maart 1949.

Aanmeldingsformulieren, welke niet vóór deze datum behoorlijk ingevuld bij de Administratief Gedelegeerde der V.E.V. zijn ontvangen, worden *onherroepelijk ter zijde gelegd*.

Zonder getuigschrift adspirant-V.E.V. cursist of daarmee gelijkgesteld diploma (naar het oordeel van het bestuur der V.E.V. kan men niet worden toegelaten tot de (erkende) V.E.V.- cursussen of- examens voor sterkstroommonteur, zwakstroommonteur, electro-winkelier, radio-reparateur of radio-detailhandelaar.

Zij, die wens deel te nemen aan de in 1949 te houden examens voor

**Electrotechnisch installateur
Sterkstroom- of Zwakstroommonteur
Electro-winkelier**
moeten zich schriftelijk opgeven vóór 16 April a.s.

Toelatingseisen voor de examens

A. Voor het examen voor Electrotechnisch Installateur:

- 1e. Het bereiken van ten minste de 21-jarige leeftijd in het jaar 1949
- 2e. Bezit van het V.E.V. diploma sterkstroommonteur of van een daarmee naar het oordeel van het Bestuur der V.E.V. gelijk te stellen kennis.
- 3e. Het storten van een bedrag van f 50,—

voor examengeld. (Voor cursisten van door de V.E.V. erkende installateur-cursussen bedraagt het examengeld f 40,—).

B. Voor het examen voor Sterkstroom of Zwakstroommonteur:

- 1e. Het bereiken van ten minste de 21-jarige leeftijd in het jaar 1949.
- 2e. Het hebben van 5 jaren handwerkpraktijk in het metaalvak waarvan ten minste de laatste 3 jaren in de electrotechniek.
- 3e. Het bezit van het getuigschrift Adspirant-V.E.V.-cursist of daarmee, naar het oordeel van het V.E.V.-bestuur, gelijk te stellen kennis.
- 4e. Het storten van een bedrag van f 27,50 voor examengeld. (Het examengeld voor de cursisten van de V.E.V.-afdelingen en van door de V.E.V. erkende cursussen bedraagt f 22,50).

C. Voor het examen voor Electro-Winkelier:

- 1e. Het bereiken van ten minste de 21-jarige leeftijd in het jaar 1949.
- 2e. Het hebben van ten minste 3 jaar praktijk in de electro-detailhandel.
- 3e. Het bezit van het getuigschrift Adspirant-V.E.V.-cursist of daarmee, naar het oordeel van het V.E.V.-bestuur, gelijk te stellen kennis.
- 4e. Het storten van een bedrag van f 25,— voor examengeld. (Voor deelnemers aan door de V.E.V. erkende winkelierscursussen en aan de schriftelijke cursussen, uitgaande van I.V.I.O. en P.B.N.A., bedraagt het examengeld f 20,—).

Aanmelding voor de examens

De aanmelding geschiedt door middel van een formulier, dat verkrijgbaar is:

- a. voor deelnemers aan erkende mondelinge of schriftelijke V.E.V.-cursussen bij de directeur of leider van de cursus;
- b. voor alle overigen bij het Centraal Bureau der V.E.V., Tesselschadestraat 7, Amsterdam-W. (schriftelijk aan te vragen).

Voor nadere bijzonderheden betreffende deze examens raadplege men de aanmeldingsformulieren.

Inschrijving voor de examens

De inschrijving voor de examens wordt gesloten op 16 April a.s. Aanmeldingsformulieren, welke niet vóór deze datum behoorlijk ingevuld bij de Administratief Gedelegeerde der V.E.V. zijn ontvangen en aanmeldingsformulieren van kandidaten die niet aan de toelatingseisen voldoen, worden *onherroepelijk ter zijde gelegd*.

Open Plaatsen

Vertegenwoordiger gevraagd door fabriek van radiokasten voor bezoeken van detailh. enz. Moet goed ingevoerd zijn en in bezit van auto. Br. nr. 1314.

Vraag en Aanbod

Gevraagd motor 220/380 V. 35 P.K. 1000 T. kortsluit compleet met ster-drieh.-controller. Aangeboden motor 220/380 V. 25 P.K. 950 T. kortsluit Fabr. A.C.E.C. (nieuw). Motor 220/380 V. 20 P.K. 1445 T. kortsluit Fabr. Heemaf/S.K.A. met controller (gebruikt). Fa. Meijer & Stegmann, Westmolenstraat 33, Schiedam. Tel. 68166-68266 na werktijd 66563.

ELECTROTECHNISCHE FABRIEK E.L.T.E.F.
Wilgenlaan 15-21, Halfweg (N.H.). Tel. 381-500 (K. 2907)

RONETTE, Amsterdam

de naam RONETTE betekent in 22 landen ter wereld de beste kwaliteit op het gebied van:

**Pick-ups,
Opzet pick-ups en onderdelen;
Toonfilters;
Guitarmicrofoons;
Studiocelmicrofoons;
Reportermicrofoons;
Microfoontoebehoren.**

Vraagt technische inlichtingen en prijzen aan:

RONETTE,

VERKOOPKANTOOR:

De Kempenaerstraat 51 — Tel. 80374
OF BIJ UW GROSSIER!

Mededelingen VAN DE VAKGROEP**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN**SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027**Bronnen en Mogelijkheden**

Nadat we achtereenvolgens een blik op economisch en organisatorisch gebied hebben geworpen in de ons omringende landen, zijn we ditmaal toe aan Duitsland ofwel in moderne, na-oorlogse uitdrukking, Bizone en de Franse Zone.

In tijden die naar ons gevoel al zeer lang achter ons liggen, doch in werkelijkheid slechts één tiental jaren, was deze oostelijke nabuurstaat een groot leverancier van vele goederen en zeker niet het minst van onze artikelen. Bijna 1/4 van onze totale invoer kwam uit Duitsland en onze uitvoer naar dat land, die voornamelijk uit land- en tuinbouwproducten bestond, was van zeer grote importantie voor ons land. Dienstverrichting door Nederland ten behoeve van Duitsland, bracht in- en uitvoer praktisch in evenwicht.

Als een tornado kwam, met niets ontziende hevigheid de oorlog, dood en vernietiging zaaiend en ontwrichtte het economische leven in de gehele wereld voor een zeer lange periode en van alle kanten moeten alle zeilen worden bijgezet om binnen enige decennia althans weer enigermate orde op zaken te stellen. Lamgeslagen kwam Duitsland uit deze strijd te voorschijn en het was te voorzien, dat er de eerste tijd voor ons geen sprake zou zijn goederen, waarom wij broodnodig verlegen waren, te importeren.

Zonneklaar was het voor iedereen, dat, wilde de economische machine weer behoorlijk gaan draaien, dat dit belangrijke onderdeel niet gemist kon worden. Door de enorme verwoestingen, gebrek aan bepaalde grondstoffen, geldsanering enz. was het echter te voorzien, dat dit minstens enkele jaren zou duren, voor er enigszins gang in zou komen. Na de capitulatie in 1945 werd het begin 1947, dat, speciaal met het doel de handel met Duitsland te bevorderen, de Trustmaatschappij voor de handel van Nederland met het buitenland N.V. werd opgericht. Oorspronkelijk bestond slechts de mogelijkheid dat zaken werden afgesloten tussen de Nederlandse Regering en de bezetende machten, terwijl met het instellen van de Trustmaatschappij beoogd werd het directe verkeer tussen het bedrijfsleven in beide landen te herstellen. Inmiddels traden in het bezette gebied ingrijpende veranderingen op, waarvan we o.a. de geldsanering noemen. Door de veranderde situatie, kregen we een geheel ander beeld. Het herstel werd bespoedigd en we krijgen nu de figuur, dat Duits-

land bepaalde goederen in overvloed zou kunnen leveren, ware het niet, dat er zekere moeilijkheden bestonden voor landen die graag zouden willen importeren, waarvan we slechts noemen de betaling in dollars, waar de meesten, evenals wij, slechts zeer schaars inzitten.

Buitendien is er aan deze kwestie nog een bepaalde restrictie. Wij zijn nl. op weg naar de economische Unie met België en Luxemburg en ingevolge deze overeenkomst, zal wanneer één der partijen onderhandelingen over importaangelegenheden met een buitenstaander aanknoopt, een vertegenwoordiger van de andere Unieleden deze besprekingen mede maken, aangezien deze Unieleden steeds voorrang zullen hebben.

U ziet hieruit, dat het welhaast onmogelijk is, dat de oude vóóroorlogse toestand wederom in haar geheel terug zal keren. Zoals op ieder gebied, voltrekt zich ook hier weer een verandering, welke wij nauwlettend zullen moeten gadeslaan.

We hopen U hiermede een kleine kijk in de situatie ook aan de oostkant van onze grens te hebben gegeven. Langzaam maar zeker, zijn de uitvoermogelijkheden daar aan het toenemen, waarbij het wegnemen van belemmeringen, deze gang van zaken belangrijk kunnen versnellen, waarover men zich niet zal verwonderen, indien we de gang van zaken enigszins nauwkeurig volgen.

Hoe het ook zij, het is een levensbehoefte voor ons om tot een zo spoedig mogelijke juiste samenwerking te komen, omdat we dit, ons economisch achterland, absoluut niet kunnen missen.

©

RECTIFICATIE**F. I. A. R. Prijsvaststelling**

In ons vorig nummer komt een bericht voor over bovengenoemde Prijsvaststelling. Helaas is daar een onvolkomenheid ingeslopen.

De datum van de Prijsvaststelling is wel 12 Januari 1949, doch de datum van ingang is 1 Februari 1949, terwijl de verkoop van de nog aanwezige voorraad tegen de prijzen volgens de oude Prijsvaststelling tot 1 Maart a.s. alleen geldt voor detaillisten.

U gelieve hiermede wel rekening te willen houden.

Etalageverlichting vrij

Zoals de meesten Uwer wel in de dagbladen gelezen zullen hebben, zijn met ingang van 1 Februari 1949 de beperkingen inzake het verbruik van elektrische stroom opgeheven, met uitzondering van lichtreclames. Ook de rantsoenering blijft, doch U is vrij in de aanwending.

Dientengevolge is ook de etalageverlichting per die datum vrijgegeven. Het spijt ons hieraan de waarschuwing te moeten koppelen, in dit opzicht niet te optimistisch te zijn; aangezien dit een seizoenverschijnsel is en nog geen uitvloeisel van een verbetering en/of uitbreiding van de benodigde apparatuur.

Aandacht voor Zeeland en Brabant

Onder verwijzing naar ons artikel in de vorige Electro Radio Mercur, nummer 84 dd. 29 Januari 1949, vestigen wij nog eens speciaal Uw aandacht op de vergaderingen in Uw afdelingen, t.w.

Afd. Zeeland: Op Maandag 14 Februari 1949, des n.m. 2 uur in het Nederlandse Koffiehuis, Dam 21 te Middelburg.

Afd. Brabant: Op Maandag 21 Februari 1949, des n.m. half 2 in hotel Noord Brabant, Markt 45 te Den Bosch.

U weet waarom het gaat! Het is om te komen tot oprichting van een vrije Organisatie in verband met de komende Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie. Het gaat om Uw eigen belang! U laat over U komen wat komt en draagt dan alle verdere verantwoording... of we nemen gezamenlijk ons eigen lot in handen.

CISTOFA

(Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel).

In de laatste vergadering van het Hoofdbestuur is er van de zijde van de detailhandel over geklaagd, dat door leveranciers zou worden geleverd aan gebruikers, als hoedanig tevens zijn te beschouwen ondernemingen, die voor hun personeel collectief stofzuigers betrekken. Daarbij werd als meest in het oog springend geval de levering door een of meer fabrikanten aan de Hoogovens te IJmuiden.

Het Hoofdbestuur heeft deze klacht van de detailhandel ten volle onderstreept. Hier ligt immers een van de kernpunten van de CISTOFA regeling, welke niet alleen op onderlinge samenwerking doch ook op eerbiediging van elkanders terrein is afgestemd.

Het leveren aan gebruikers nu - ook al treedt een werkgever voor hen op - is uitsluitend het terrein van de detailhandel.

Het Hoofdbestuur van Cistofa heeft dan ook besloten om conform het Statuut dergelijke leveranties door fabrikanten en grossiers te verbieden.

OPRICHTING

VRIJE ORGANISATIE VOOR DETAILLISTEN

Zo is dan, na heel wat voorbereidende werkzaamheden, toch een begin gemaakt met de oprichting van de vrije organisatie voor detaillisten in de electro-technische branche.

Volgens de aankondiging in de vorige Electro Radio Mercurus werd Maandagmiddag 7 Februari de eerste bijeenkomst gehouden in Krasnapolsky te Amsterdam.

In de Groene zaal had zich, om met de voorzitter te spreken, de fine fleur van deze detailhandelsbranche verzameld om over de voorgestelde oprichting te beraadslagen.

De bijeenkomst werd gepresideerd door de man, die reeds zo veel verdiensten voor ons vak verwierf, de heer B. G. Miermans uit Amsterdam.

Na een hartelijk welkom zette hij uitvoerig en in een klemmend betoog uiteen, waarom een vrije organisatie voor detaillisten noodzakelijk geacht moet worden.

Deze noodzaak is ontstaan uit het wetsontwerp op publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, dat reeds lang is ingediend en waarvan verwacht mag worden, dat het in de loop van dit zittingsjaar wet zal worden. Het is dan nog wel slechts een raamwet — maar er moet toch rekening mee gehouden worden, dat ook voor onze branche de toepassing zal volgen.

En dan is zeer belangrijk de bepaling dat de bestuursfuncties in de bedrijfsschappen bekleed zullen worden door vertegenwoordigers der representatieve vrije organisaties uit de betreffende branche. Is er geen vrije organisatie dan zal er weinig gelegenheid zijn voor de detaillist om zijn stem te laten horen.

De vakgroepen worden, bij de invoering van deze nieuwe publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, opgeheven. Is er dus voor die tijd geen vrije vereniging, dan krijgen we een vacuum.

Het doel dezer op te richten organisatie

kan niet zijn strijd te voeren tegen eventueel reeds bestaande of nog komende organisaties. Ieder Nederlander heeft het recht om verenigingen op te richten, maar als zijn persoonlijke mening wil spr. toch wel geven, dat het uiterst wenselijk moet heten, dat er slechts één grote, allen omvattende, vrije organisatie voor deze branche komt.

Deze vergadering is slechts bedoeld om te komen tot de oprichting van zulk een vrije vereniging voor Noord-Holland, eventueel ook tot een bestuursverkiezing vast.

De komende tijd zal ook in ons vak zeer moeilijk zijn. Dit is volgens spr. geen reden tot pessimisme, alleen tot werkelijkheidszin. Wij moeten ons zeer duidelijk voor ogen stellen, dat er met onze belangen alleen rekening gehouden zal worden wanneer wij tot een zekere machtspositie komen. Aansluitend aan de woorden waarmee H.M. Koningin Wilhelmina afscheid nam van de troon „wees een, een, een!“ wekte spr. allen op om tot deze eenheid te geraken. Zonder deze eenheid worden wij onder de voet gelopen.

Na deze korte en bondige inleiding ontspan zich een zeer uitvoerige discussie, waarbij de heer Miermans weer eens toonde, over welke capaciteiten als voorzitter hij beschikte. Ieder kreeg volop gelegenheid zijn mening zakelijk naar voren te brengen, terwijl hij er toch voor waakte, dat er niet afgedwaald werd in eindeloze praterijen.

Als gunstig slot van alle besprekingen kan vermeld worden, dat met grote meerderheid van stemmen besloten werd, in principe de afdeling Noord-Holland van een komende vrije organisatie van detaillisten in de electrotechnische branche op te richten.

Direct werd ook reeds een bestuur gekozen, dat voorlopig de werkzaamheden op zich zal nemen, welk bestuur bestaat uit de heren Pais uit Zaandam, H. Leguit te Winkel, Sasburg te Benningbroek, Gedeker te Haarlem en Iepenga te Hoorn.

Ruim half zes stond men buiten na een middag die in elk geval nuttig besteed was: de eerste stap naar een representatieve vrije organisatie is gezet.

SCHRIKDRADEN

In het vorige nummer van Electro Radio Mercurus publiceerden de Vakgroep E. A. het Veiligheidsbesluit elektrische schrikdraden. In verband hiermede maakt zij bekend, dat het ten zeerste gewenst is, dat Kema gekeurde spanningsafgevers worden gebruikt.

Electro Radio Mercurus

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstr. 35, Amsterdam C
Telefoon K 2900-35253 en 40453
Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentsche Bank

DIRECTIE EN EXPLOITATIE:
Hans Schnabel en Jan B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

REDACTIE:
Louis Knuvelde.

**REDACTEUREN MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**
mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK:
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**
J. L. van Hedel.

ABONNEMENTSPRIJS:
f 5,— p. jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.
Dit blad verschijnt des Zaterdags om de veertien dagen

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT

Voorzitter J. W. Willemsen.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF
Voorzitter W. H. Hirdes.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP ELECTROTECHNISCH GEBIED

Voorzitter E. Lückerrath.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

RADIO REPARATIEBEDRIJF
Voorzitter ir. H. J. J. Bouman.
Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN EN VERLICHTINGSARTIKKLEN

Voorzitter B. G. Miermans.
Secretaris J. M. van Basten.
Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN RADIO-ARTIKKLEN

Voorzitter B. G. Miermans.
Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN

Voorzitter ir. P. J. Plalsier.
Secretaris mr. J. L. P. Brabers.
Benoordenhoutscheweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

ELECTRO-LARIA

„Vanavond televisie-uitzending. Joe. Als je me de laatste nieuwsberichten brengt, vergeet dan niet wat zweetdruppels op je voorhoofd te doen.“

Men Only

Étalage- en buitenverlichtingen mogen weer ontstoken worden. Wendt U tot ons voor: Richtlicht - Vlaklicht - TL - Bulleye- en Breedstraal-armaturen. Svenska- en Philips' pendelornamenten in diverse uitvoeringen. In de meeste gevallen is levering uit voorraad mogelijk.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ

ELECTROCENTRUM

AMSTERDAM - PRINSEGRACHT 357

Fillialen: Arnhem-Eindhoven-Leeuwarden-Roosendaal-R'dam-Zwolle

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

N.V. HOUT-INDUSTRIE

V.H.

JEAN WIENESE

OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-WEERD o.z. 16

TELEF. KANTOOR

15534 - 21090

OOK NA 6 UUR

FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGTNA'S TELLENDE CATALOGUS

ELECTROMOTOR

Inkoop - Verkoop - Verhuur
alleen de betere soort

Reparatie - Wikkelen - Re-
Ombouw, alleen kwaliteit

Voor Twente en Gelderse
hoek reeds lang een beke-
vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULIO

Waldeckstraat 22, Enschede, Tel.

GROTHAUZEN Venlo

fabriceert

ELECTRISCHE STRAALKACHELS

2 en 3 staafs, regelbaar

Alle soorten

VERWARMINGS ELEMENTEN

Vraagt offerte en monsters

J. H. GROTHAUZEN

Roermondschestraat 10 - Venlo

„WILKAFOON”-

volautomatische gramfoonplatenwisse-
laars voor 30 platen van 25 cm. Voor
bedrijven, hotels, café-restaurants enz.

SPECIALE AANBIEDING

Gramfoononderzetkastjes met en zon-
der motor

Apparatenfabriek „WILKAFOON”

Karel Cremers - Tegelen

Handel en grossiers erkende korting

Wij leveren uit voorraad:

Mignon illuminatiefittingen.
Schakelaars, Stopcontacten.
Balanslampen, geschikt voor laboratoria etc.
Bajonetlamphouders 3/8" k.
Glasornamenten in diverse uitvoeringen.
Nummertableaux met 5 nummers.
„Castellum” Wasmachines met motor
(Utility en olie-
Schroefkogel Armaturen 40 en 60 Watt (op=

N.V. v/h CLAESSEN & C

Almelo — Amsterdam — Doetinche

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle

electrische materialen

ILLUMINATIE TOONEEL

LICHTFONTEINEN

Schroefstoppen- Diazedpatronen

Erkend revisiebedrijf van zekeringen
Schroefstoppen en diazedpatronen
met originele springmelder

Inkoop defecte . . . . } zekeringen
Verkoop gereviseerde }

„VELCO”, Den Haag

Vondelstraat 158 Telefoon 32.11.39

Zendingen franco naar magazijn: Denneweg 35
Retourzendingen geschieden franco door ons

KOOLBORSTELS

voor elk doel.

Dit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek

AMSTERDAM-N.

Spijkerkade 5 Telefoon 60 542.

ROODHAAG levert vrijblijvend uit voor-

RADIOMARELLI Milaan

5 lamps Superheterodyne 10A15E
ontvanger 4 golfengten fl 310.-

RADIONE, Wenen

R 2 auto ontvanger, tevens
geschikt voor wisselstroom,
3 golfengten „ 430.-

648W fraaie 6-lamps ontvanger
met optische afstemmer „ 430.-

LEVERING UITSLUITEND AAN N.V.R.D. LE

C. N. ROOD, 's-Gravenha

Weteringkade 37, Telefoon 77 19 20 (3 lijn

Transformatoren voor Televisie

ontvangers welke aan hoge eisen
moeten voldoen, fabriceert de

a.w.g. Transformatoren- en
Electrische
Apparatenfabriek

Verder transformatoren op ieder gebied!

Verk.kant. Franklinstraat 24, Eindhoven, Tel. 2505

W. Schuurman

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

Districts-veriegeenwoordiger Holl. Draad- en Kabelfabriek
HOFFLEIN — Tel. K. 2200, 2044 (2 lijnen) — ALKMA
Wij kunnen uit voorraad leveren:

„Dessouter”-boormachines 1/2”-220 V.
„Milwaukee”-boormachines 1/2”-130 V.
„Dyna”-schakelkastjes KE31A-KEUB, 3-p. 23
ongezekerd, licht metaal.
Bajonet-lamphouders, koper, 3/8” en 1/2”

Diverse electromotoren, o.a.:
0.85 pk. 1500 t. 220/380 V. — 0.95 pk. 300
220/380 V. — 6 pk. 1500 t. 380/660 V.

VRAAGT EENS BIJ ONS AAN!

Voor INDUSTRIE en
GROOT GEBRUIKERS

„TOROTOR”

Tweevoudige cond.
Trimmers.
Schakelaars.
Speciale prijzen.
Vlugge levering.
Top kwaliteit.

Voor de
Benelux-
landen:

Stephan de Jage

OKKERNOOTSTRAAT 33 — DEN HAAG

Stofzuigerlangen voor Protos en 30 mm.
Waaiers, 100/11, 100/11 links, 100/11 (vast), 85/11, 90/7, 90/7 links,
90/7 (vast), 75/8, 110/7, 110/7 links, 120/11 links, 125/7, 125/7
(7 mm asgat), 125/12, 132/11.
Waaierbusjes, 6,7 & 8 mm, Rubber sokken, 34 mm.
Zuigmond, 28, 30, 32 & 35 mm. Kleine zuigmond, 30 mm,
28, 35 mm.
Monturen, 28, 30, 32, 35 mm.
Stofzakken voor klop-veegmachines. Protos (groen, rood, rapid).
Stofzakken, Els, Electrolux 11 & 25, Excelsior, 17 cm.
Stofzakringen, 13, 15, 17 cm. Protos, (groen), Excelsior.
Lederen handvaten, Houten borstels, Handvathuisjes.
Kogellagers, 1/2 m B-10 (vast), E-6 t/m E-11 (los).
Vampyr en Vampyr Elemoratsels. Vampyr palhuis met veertje.
Inbouwschakelaar, en eengatsmontage.
Zuigbuis, 30 mm. Tappen: 30 en 32 mm enz.

Stofzuigergroothandel J. Bleyé

Bremhorstlaan 8 - WASSENAAR - Telefoon 9866.

MOTOREN

VENTILATOREN

DYNAMO'S - OMVORMERS

EMI - UTRECHT

MUNTKADE 25

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cosy-en freq.meters.
Draaiveld richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren
uit voorraad:

„AURORA” GLOEILAMPEN (Edison, bajonet
„WERVA” KOOLBORSTELS
in 80 afmetingen en zeer praktische assortimenten
ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers, in 10
SERIE-LAMPJES, 4, 6, 8, 12 en 14 volt.
Helder, rood, wit, blauw, oranje.
BATTERIJ- EN RIJWIELLAMPJES
STEKKERBLOCKS voor stofzuigers en strijk-
enz. enz.
VRAAGT ONZE PRIJSCOUR

Waagmeester's
groothandel in electrotechnische
en verlichtingsartikelen

PAMPLEIN 8, TELEFOON 2201 (4 lijnen) 2200